

**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

**IZVJEŠĆE O RADU UREDA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE U 2016. GODINI**

Zagreb, prosinac 2017. godine

SADRŽAJ

UVODNA NAPOMENA	3
1. PROVEDBA ZAKONA O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA	4
1.1. Promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova	4
1.2. Suradnja s organizacijama civilnog društva i drugim institucijama	8
1.3. Izrada i nadzor provedbe Nacionalne politike za ravnopravnost spolova	9
1.4. Provedba EU projekata	11
1.5. Suradnja s međunarodnim organizacijama i izrada nacionalnih izvješća o ispunjavanju međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova	14
1.6. Suradnja s tijelima državne uprave i drugim državnim tijelima	22
1.7. Zaprimanje predstavki građana/ki	29
2. ADMINISTRATIVNO I FINACIJSKO POSLOVANJE UREDA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	30
ZAKLJUČAK	34
KRATICE	36

UVODNA NAPOMENA

Izvešće o radu Ureda za ravnopravnost spolova (dalje: URS) podnosi se Vladi Republike Hrvatske sukladno članku 18., stavak 2., alineja 12. *Zakona o ravnopravnosti spolova* („Narodne novine“, broj 82/08, 69/17) prema kojemu URS izvještava Vladu Republike Hrvatske svake godine o svojim aktivnostima za prethodnu godinu.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 8. lipnja 2016. godine prihvatila *Izvešće o radu Ureda za ravnopravnost spolova za 2015. godinu*. Izvešća o radu iz prethodnih godina dostupna su javnosti putem internetske stranice URS-a.

Izvešće o radu URS-a u 2016. godini (dalje: *Izvešće*) sadrži sažeti pregled provedenih aktivnosti temeljem zakonski propisanog djelokruga. Prema članku 18. *Zakona o ravnopravnosti spolova* (dalje: *ZORS*), URS obavlja stručne i druge poslove na način da: koordinira sve aktivnosti kojima je cilj uspostavljanje ravnopravnosti spolova; izrađuje cjeloviti sustav zaštite i promicanja ravnopravnosti spolova u RH i prati njegovu učinkovitost; odobrava tijelima i pravnim osobama iz članka 11. *ZORS-a* planove djelovanja; predlaže Vladi Republike Hrvatske i državnim tijelima donošenje ili izmjene zakona i drugih propisa, kao i usvajanje drugih mjera; izrađuje *Nacionalnu politiku za promicanje ravnopravnosti spolova* i nadzire njezinu provedbu; provodi istraživanja, izrađuje analize i svake dvije godine Vladu Republike Hrvatske izvještava o provedbi *Nacionalne politike*; prati usklađenost i primjenu zakona i drugih propisa koji se odnose na ravnopravnost spolova u odnosu na međunarodne dokumente; priprema nacionalna izvješća o ispunjavanju međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova; surađuje s nevladinim udrugama koje su aktivne u području ravnopravnosti spolova; promiče znanje i svijest o ravnopravnosti spolova; prima predstavke stranaka o povredama odredbi *ZORS-a* i drugih propisa i prosljeđuje ih pravobranitelju/ici za ravnopravnost spolova i drugim nadležnim državnim tijelima; koordinira rad županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova i godišnje izvještava Vladu Republike Hrvatske o svojim aktivnostima.

U 2016. godini prioriteta rada URS-a odnosili su se na promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova, pripremanje za izradu nove *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova*, provedbu twinning projekta „Podrška ravnopravnosti spolova“ i ispunjavanju međunarodnih obveza temeljem sudjelovanja/članstva u radnim tijelima Europske unije, Vijeća Europe i

Europskog instituta za ravnopravnost spolova. U *Izvešću* donosimo pregled i svih drugih provedenih aktivnosti uz informaciju o administrativnom i financijskom poslovanju URS-a.

1. PROVEDBA ZAKONA O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

1.1. Promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova

Izdavačka djelatnost i informiranje

S ciljem podizanja znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova provedene su različite aktivnosti u svrhu upoznavanja javnosti sa *Zakonom o ravnopravnosti spolova*, drugim relevantnim antidiskriminacijskim zakonima i nacionalnim i međunarodnim strateškim aktima i preporukama. Distribuirano je 1.826 tiskanih publikacija i 1.536 letaka različitim dionicima, uključujući: Hrvatski sabor, tijela državne uprave, županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova, organizacije civilnog društva u RH i u zemljama regije, političke stranke, knjižnice, međunarodni dokumentacijski centar, medije i dr. Brojni naslovi također su distribuirani i tijekom održavanja različitih konferencija, okruglih stolova, seminara, predavanja i edukacija državnih službenika/ca.

2016. godine tiskan je hrvatski prijevod *Strateškog djelovanja za ravnopravnost spolova 2016.-2019. Europske komisije* u nakladi od 500 primjeraka. Zbog izraženog interesa tiskano je i treće neizmijenjeno izdanje *Strategije za ravnopravnost spolova Vijeća Europe, od 2014. do 2017.*, (naklada 500 primjeraka), drugo neizmijenjeno izdanje *Konvencije VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji* (naklada 300 primjeraka) i treće neizmijenjeno izdanje *UN Konvencije o uklanjanju diskriminacije žena – CEDAW* (naklada 1.000 primjeraka).

URS je preveo i na svojim internetskim stranicama objavio *Opću preporuku br. 33 (2015) o pristupu žena pravosuđu* te *Opću preporuku br. 34 (2016) o pravima žena u ruralnim područjima*, UN Odbora za uklanjanje svih oblika diskriminacije žena.

Osim navedenih, a temeljem različitih potraživanja, distribuirani su i prijašnjih godina tiskani nacionalni i međunarodni dokumenti u okviru Biblioteke „ONA“ URS-a: *Nacionalna politika za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011.-2015.*; *Protokol o postupanju u slučaju seksualnog*

nasilja; Zbornik radova „Konferencija o ravnopravnosti spolova“; Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj - Istraživanje "Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u Republici Hrvatskoj"; Zbornik radova „Žene u izgradnji mira: Pristupanje žena pravosuđu u postkonfliktnim zemljama“; UN Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW); „Pekinška deklaracija“; „Deklaracija UN o uklanjanju nasilja nad ženama“; Konvencija VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji; Preporuka Odbora ministara/ministrica Vijeća Europe državama članicama o rodno osviještenoj politici u obrazovanju; Preporuka Rec Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o uravnoteženom sudjelovanju žena i muškaraca u političkom i javnom odlučivanju; Preporuka Odbora ministara/ministrica Vijeća Europe državama članicama o rodno osviještenoj politici u sportu; Priručnike Vijeća Europe “Uvođenje rodno osjetljiva proračuna - provedba u praksi” i „Žene i novinari/novinarke imaju prednost“ te Pregled provedbe Pekinške platforme za djelovanje u državama članicama EU-a: Nasilje nad ženama – podrška, Glavni nalazi.

Sve navedene publikacije dostupne su za preuzimanje i u elektronskom obliku na internetskim stranicama URS-a, u okviru podkategorije BIBLIOTEKA UREDA. U okviru kategorije *Strateški i zakonodavni okvir* sistematizirana je baza svih najvažnijih nacionalnih zakonskih akata, programa i strategija kao i međunarodnih dokumenata.

Kroz kategoriju *Vijesti* redovito se u svrhu informiranja javnosti objavljuje pregled svih aktivnosti iz djelokruga rada URS-a. Internetska stranica sadrži i mnoge druge korisne informacije vezane uz područje ravnopravnosti spolova uključujući podatke o osnovanim županijskim i lokalnim povjerenstvima za ravnopravnost spolova i pregled njihova rada.

2016. godine kreirana je zasebna podstranica vezana uz provedbu twinning projekta „*Podrška ravnopravnosti spolova*“ na hrvatskom i engleskom jeziku - <https://ravnopravnost.gov.hr/istaknute-teme-i-projekti-11/twinning-projekt-podrška-ravnopravnosti-spolova/2878>, a otvorena je i Facebook stranica na istu temu (<https://www.facebook.com/Support-to-Gender-Equality-EU-Twinning-Project-152678921822784>

Stranica www.ravnopravnost.gov.hr objedinjena je unutar Središnjeg državnog portala koji obuhvaća informacije i sadržaje internetskih stranica Vlade RH, Vladinih ureda i ministarstava te informacije o javnim uslugama. Kao takva stranica ima jedinstveni odnosno zajednički dizajn web domene gov.hr portala za sva tijela državne uprave. U 2016. godini web stranica URS-a posjećena je 13.914 puta (oko 1.159 mjesečno).

Putem Diplomatske akademije, a na zamolbu albanskog pučkog pravobranitelja, URS je prikupio i dostavio publikacije iz područja ravnopravnosti spolova na engleskom jeziku za potrebe knjižnice Dokumentacijskog centra o ljudskim pravima pri Uredu pučkog pravobranitelja u Tirani.

Povodom održavanja izvanrednih parlamentarnih izbora URS je putem priopćenja za medije pozvao političke stranke i druge ovlaštene predlagatelje da na nadolazećim parlamentarnim izborima provedu odredbe *Zakona o ravnopravnosti spolova* i uvrste najmanje 40% kandidatkinja na izglednim mjestima na izbornim listama koja će omogućiti ženama pristup Hrvatskom saboru i ravnopravno sudjelovanje u obnašanju zakonodavne vlasti.

Naime, iz podataka koje su URS-u dostavile parlamentarne političke stranke proizlazi da je u članstvu političkih stranaka ukupno bilo zastupljeno prosječno 32% žena. Iz navedenih podataka razvidno je da su žene u svim dosadašnjim parlamentarnim sazivima bile nesrazmjerno zastupljene s obzirom na njihov udio u članstvu političkih stranaka. Iako se ukupan broj kandidatkinja za izbor zastupnika u Hrvatski sabor povećao sa 24% 2000. godine na 41% 2015. godine, na prošlim parlamentarnim izborima izabrano je najmanje žena u odnosu na ranije provedene izbore u navedenom razdoblju – svega 15,2%.

Promicanju i podizanju svijesti javnosti o ravnopravnosti muškaraca i žena pridonijela je v.d. ravnateljice gostovanjem na nacionalnim i lokalnim televizijskim i radijskim postajama kao i datim izjavama elektroničkim i tiskanim medijima vezano uz teme iz nadležnosti i djelokruga rada URS-a. Također su brojni elektronički i tiskani mediji objavili veliki broj članaka o drugim aktivnostima URS-a.

Obilježavanje značajnih datuma u području ravnopravnosti spolova i suzbijanja nasilja nad ženama

URS se, kao i svake godine, aktivno uključio u obilježavanje značajnih datuma vezanih uz pojedine aspekte ravnopravnosti spolova, često u suradnji s nevladinim udrugama i drugim institucijama, sudjelovanjem u radu konferencija, tribina, okruglih stolova kao i na različite druge načine.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena, v.d. ravnateljice sudjelovala je i održala uvodno izlaganje na javnoj tribini “Uloga žena u politici: zastupljenost i ravnopravno sudjelovanje” održanoj u Zagrebu, u organizaciji Ureda za informiranje Europskog parlamenta u RH. Na tribini se raspravljalo o razlozima nedovoljne zastupljenosti žena u političkom odlučivanju u europskim i hrvatskim tijelima političke vlasti. Pri tome je istaknula da je ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu jedno od prioriternih područja rada URS-a te da je Ured preveo i tiskao najvažnije međunarodne dokumente vezane uz pitanje političke participacije žena. Podsjetila je da je na prijedlog URS-a 2008. godine u *Zakon o ravnopravnosti spolova* uvrštena definicija Vijeća Europe o osjetnoj neuravnoteženosti jednog spola u tijelima javnog i političkog odlučivanja kada je

zastupljenost tog spola manja od 40%. V.d.ravnateljice je ukazala na stereotipe s kojima su suočene žene u političkom životu i koji utječu na nedovoljno uvrštavanje kandidatkinja na izborne liste. Istaknula je važnost uloge uspješnih žena na najvišim funkcijama kao primjer dobre prakse za druge, posebice mlade žene.

V.d. ravnateljice sudjelovala je i na obilježavanju Međunarodnog dana žena koje je organizirala gđa. Ellen Berends, veleposlanica Kraljevine Nizozemske u RH za žene iz javnog, kulturnog i političkog života i veleposlanice stranih država u RH. Tom prilikom je u okviru prigodnog programa veleposlanica ukazala na važnost dugogodišnjeg zalaganja za ženska prava podsjetivši pri tome na istaknute žene koje su kroz povijest ženskog pokreta značajno pridonijele borbi za prava žena uključujući pravo glasa.

Savjetnica u URS-u je na stručnom skupu u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana zaštite na radu, u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava, 28. travnja održala predavanje na temu položaja žena na tržištu rada.

13. svibnja, uoči obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije v.d. ravnateljice primila je predstavnike/ce Udruženja Zagreb Pride koji su je izvijestili o najavljenom program povodom obilježavanja tog dana i programskim aktivnostima vezanim uz održavanje jubilarne 15. Povorke ponosa i Tjedna ponosa 2016. godine.

Povodom obilježavanja Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama - 22. rujna, v.d. ravnateljice uvodno je izlagala na temu: „Uloga Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH u promicanju Istanbulske konvencije“, na konferenciji posvećenoj *Konvenciji VE o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji* u organizaciji Centra za žene žrtve rata – ROSA, u Zagrebu.

Na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama – 25. studenog, v.d. ravnateljice održala je uvodno izlaganje na okruglom stolu „Glas za žrtve seksualnog nasilja“ na temu „Uloga *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* i Radne skupine za praćenje provedbe *Protokola* pri Uredu za ravnopravnost spolova Vlade RH“, u organizaciji Ženske sobe - Centra za seksualna prava, u Zagrebu. U svom izlaganju ukazala je na sve veći problem žrtava seksualnog nasilja, a osobito na važnost osvještavanja javnosti o neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama i djevojkama/djevojčicama, s posebnim naglaskom na seksualno i obiteljsko nasilje.

Savjetnica URS-a sudjelovala je na tematskoj sjednici, posvećenoj obilježavanju ovog datuma, koju je organizirao Odbor za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora na temu „Suzbijanje nasilja u partnerskim vezama“.

URS je nastavio ranijih godina započetu suradnju s Mrežom žena s invaliditetom Saveza osoba s invaliditetom Hrvatske u provedbi Kampanje „Bijele vrpce“ - „16 dana ženskog aktivizma protiv

rodno uvjetovanog nasilja“ koja započinje 25. studenog na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, a završava 10. prosinca okruglim stolom „Nulta tolerancija prema nasilju“, na Međunarodni dan ljudskih prava. Ovom prigodom savjetnica u URS-u održala je izlaganje na temu uloge URS-a u prevenciji nasilja nad ženama. Cilj kampanje, koja se osim s URS-om, provodila i u partnerstvu s Gradom Zagrebom i Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, je poticanje muškaraca i mladića na sprječavanje nasilja nad ženama i djevojkama s invaliditetom.

URS je obilježio i Svjetski dan seoskih žena – 15. listopada objavom priopćenja na svojim internetskim stranicama o položaju žena u ruralnim područjima i prijevodom na hrvatski jezik *Opće preporuke br 34 (2016) o pravima žena u ruralnim područjima* Odbora za uklanjanje diskriminacije žena Ujedinjenih naroda (dalje: UN).

Na Međunarodni dan ljudskih prava - 5. prosinca, organizirana je promocija nove strategije EK pod nazivom „*Strateško djelovanje za ravnopravnost spolova 2016.-2019. Europske komisije*“. Promociji su nazočili predstavnici/e državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nacionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova, nevladinih udruga, veleposlanstava, akademske zajednice, medija i dr.

1.2.Suradnja s organizacijama civilnog društva i drugim institucijama

Kao što je to razvidno i iz drugih dijelova ovog Izvješća, URS je u izvještajnom razdoblju nastavio suradnju s većim brojem nevladinih udruga aktivnih u području ravnopravnosti spolova i ljudskih prava. Predstavnice URS-a sudjelovale su u radu konferencija, okruglih stolova, tribina i drugih događanja u organizaciji pojedinih nevladinih udruga temeljem poziva upućenih od Hrvatskog pravnog centra, udruge Prostor rodne i medijske kulture K-zona i BRID – Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju, Saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Centra za žene žrtve rata – ROSA, Centra za mirovne studije, Udruge B.a.B.e. i Ženske sobe – Centra za seksualna prava.

URS je obavijestio Komisiju za ravnopravnost spolova u sportu Hrvatskog olimpijskog odbora (dalje: HOO) o tome da je preveo na hrvatski jezik i tiskao u nakladi od 500 primjeraka *Preporuku CM/Rec (2015)2 o rodno osviještenoj politici u sportu*, koju je 2015. godine usvojio Odbor ministara/ica Vijeća Europe. Zatraženo je također da se o *Preporuci* te dostupnosti iste na internetskim stranicama URS-a, obavijesti nacionalne sportske saveze, županijske sportske zajednice kao i ostale udruge i ustanove koje djeluju u ovom području.

U travnju je održan sastanak s dopredsjednicom HOO i predsjednicom Komisije za ravnopravnost žena u sportu HOO koja je v.d. ravnateljicu izvijestila o predstojećim aktivnostima HOO u pogledu pitanja statusa žena u sportu. V.d. ravnateljica je tom prigodom dopredsjednici uručila veći broj tiskanih primjeraka *Preporuke Odbora ministara/ministrica državama članicama Vijeća Europe o rodno osviještenoj politici u sportu* u svrhu distribucije koordinatoricama za ravnopravnost spolova u sportu.

U izvještajnom razdoblju od URS-a je zatražena pisana potpora za pojedine inicijative građana/ki. S ciljem iskazane inicijative za pokretanje poduzetništva žena, URS je uputio pismo preporuke za uspostavu škole čipkarstva u Slavonskom Brodu, pismo potpore udruzi Medija Punkt za pokretanje multimedijalnog projekta „*Od5Do95*“ koji promiče ravnopravnost spolova i položaj žena u Hrvatskoj te udruzi ENAS za program Erasmus+ i projekt na temu ravnopravnosti spolova na tržištu rada.

URS je bio partner projektu „Ladies of New Business“ u organizaciji tehnološkog *online* magazina Netokracija u okviru kojeg je 4. ožujka u Zagrebu održana istoimena konferencija na kojoj je sudjelovalo više od 150 stručnjaka i stručnjakinja iz ICT industrije. Kroz panele i diskusije raspravljalo se o rješenjima za probleme s kojima se susreću žene u tehnološkoj i digitalnoj industriji.

URS je prihvatio pokroviteljstvo nad konferencijom „Mentorstvo kao oblik networkinga među ženama“ koja je u organizaciji časopisa Zaposlena održana 30. ožujka u Zagrebu. V.d. ravnateljice uvodno se obratila sudionicima/cama ove konferencije čiji je cilj bio promovirati mentorstvo kao oblik nužne suradnje među poslovnim ženama koje se nalaze na različitim pozicijama u karijeri.

URS je, također, bio i pokrovitelj izbora za „Ženu godine“ održanog u organizaciji časopisa Zaposlena čiji je cilj promocija uspješnih žena iz različitih područja društvenog života – poduzetništva, kulture, znanosti i dr.

1.3. Izrada i nadzor provedbe Nacionalne politike za ravnopravnost spolova

Izrada nove Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2017. do 2020. godine

URS je temeljem članka 18. stavak 2. alineja 4. *ZORS-a* nadležan za izradu nacionalne politike za ravnopravnost spolova. Kao što smo to već naveli u Izvješću o radu URS-a za 2015 godinu, a s obzirom da je važeća *Nacionalna politika za ravnopravnost spolova*, za razdoblje od 2010. do 2015. (dalje: *Nacionalna politika*) bila na snazi do isteka 2015. godine, u prosincu 2015. je temeljem dostavljenih imenovanja nadležnih tijela, Odlukom v.d. ravnateljice, osnovana Radna skupina za

izradu nacрта prijedloga nove *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova*, za razdoblje 2016. – 2020. godine. Sastav Radne skupine, koja se na svom prvom sastanku usuglasila oko prioriteta područja nove *Nacionalne politike*, činile su, uz v.d.ravnateljicu, predstavnice nadležnih tijela državne uprave, predstavnice županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova i organizacija civilnoga društva.

S obzirom na održane parlamentarne izbore, i formiranje nove Vlade RH krajem siječnja 2016. godine, URS je od nadležnih ministarstava zatražio potvrđivanje ranije imenovanih članova/ica Radne skupine ili imenovanje novih. Nakon svih zaprimljenih imenovanja v.d. ravnateljice je početkom lipnja 2016. godine donijela Izmjenu odluke o imenovanju članova/ica Radne skupine za izradu *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova*, za razdoblje od 2016. do 2020. godine. Radna skupina u novom sastavu održala je dva sastanka, u lipnju i listopadu 2016. godine o čemu su sačinjene službene Bilješke. U tom razdoblju je izrađen i prvi radni nacrt nove *Nacionalne politike* temeljem dostavljenih prijedloga tijela državne uprave, URS-a, županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova i nevladinih udruga.

Nastavno na održane izvanredne izbore za Hrvatski sabor i formiranje nove Vlade RH krajem listopada 2016. godine, kao i na promjene nazivlja, djelokruga rada i strukture relevantnih ministarstava, URS je ponovo uputio dopis nadležnim tijelima državne uprave u kojemu je zatražio verifikaciju imenovanja ranije imenovanog člana/ice ili imenovanje novog člana Radne skupine. S obzirom na dinamiku zaprimanja traženih imenovanja proces restrukturiranja Radne skupine prolongiran je na 2017. godinu te je isti u tijeku.

Nadzor provedbe mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine, u 2015. godini

Člankom 18. *ZORS-a* propisano je također i da je nadzor provedbe *Nacionalne politike* u nadležnosti URS-a. URS ima obvezu o provedbi *Nacionalne politike* izvještavati svake dvije godine Vladu RH.

U svrhu izrade *Izvešća o provedbi Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2011. - 2015. godine, za razdoblje od 2014. do 2015. godine* u rujnu 2016. godine su od nositelja provedbe mjera zatražena izvješća o provedenim aktivnostima u 2015. godini. Za provedbu mjera iz *Nacionalne politike* bilo je zaduženo ukupno 67 nositelja, većinom tijela državne uprave, drugih državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Dostavljena izvješća URS je objedinio u cjeloviti

dokument te je *Izješće o provedbi Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2011. - 2015. godine, za razdoblje od 2014. do 2015. godine* dostavljeno Vladi RH u prosincu 2016. godine i razmatrano na njoj sjednici od 5. siječnja 2017. godine.

O provedbi *Nacionalne politike*, kao i izradi nove *Nacionalne politike*, raspravljalo se i na 3. tematskoj sjednici Povjerenstva za ravnopravnost spolova Krapinsko-zagorske županije. Predstavnice URS-a informirale su nazočne o provedenim aktivnostima u ovom području, a razgovaralo se i o aktivnostima koje provode županijska povjerenstava za ravnopravnost spolova s ciljem implementacije svojih Akcijskih planova za provedbu *Nacionalne politike* na županijskoj odnosno lokalnoj razini.

1.4. Provedba EU projekata

Twinning projekt „Podrška ravnopravnosti spolova“

URS je u 2016. godini započeo s provedbom twinning projekta “Podrška ravnopravnosti spolova” čija je ukupna vrijednost iznosila 600.000,00 €, a nacionalno učešće 30.000,00 €. Planirano trajanje projekta bilo je 18 mjeseci. Podsjećamo da smo u Izješću o radu za 2015. naveli da su krajem te godine predstavnice URS-a uz nadzor selekcijskog postupka od strane Središnje agencije za financiranje i ugovaranje (dalje: SAFU) sudjelovale u odabiru twinning partnera. U selekcijskom postupku je izabran Nacionalni institut za zdravstvo i socijalnu skrb Republike Finske (dalje: THL). Ugovor o suradnji između SAFU i THL-a potpisan je 22. travnja 2016., a voditelj projekta s finske strane, g. Simo Manilla i voditeljica projekta s hrvatske strane v.d. ravnateljice, kao predstavnica korisničke institucije Prijelaznog instrumenta pomoći EU, potpisali su Plan rada. Za koordinatoricu i stalnu twinning savjetnicu projekta odabrana je glavna tajnica Vijeća za ravnopravnost spolova Finske, gđa. Hannele Varsa. Tijekom veljače 2016. godine, THL je kroz selekcijski postupak odabrao dvije asistentice na projektu.

Projekt je službeno započeo 2. svibnja, a već 24. svibnja je održano njegovo svečano predstavljanje u Hrvatskom saboru uz nazočnost zastupnika/ca, predstavnika tijela državne uprave, stranih veleposlanstava, udruga i medija. Tom je prilikom javnosti obrazložena struktura projekta i glavni ciljevi. Neposredna svrha projekta odnosila se na jačanje institucionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova za uvođenje perspektive ravnopravnosti spolova u javne politike na svim razinama, osiguravanje postupnog uklanjanja diskriminacije temeljem spola kroz osvještavanje javnosti o zakonodavstvu i mehanizmima zaštite od diskriminacije temeljem spola te izgradnja

kapaciteta sudstva za učinkovitu primjenu nacionalnog i EU zakonodavstva u ovom području. Planom rada projekta predviđen je čitav niz aktivnosti, od javne kampanje i uključivanja medija, preko edukacija koordinatora/ica u tijelima državne uprave i županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, do edukacija sudaca i sutkinja općinskih i županijskih sudova.

Tijekom druge polovice 2016. godine twinning partner je organizirao dolazak stručnjaka/inja iz Finske i Austrije (tzv. *short term experts*) koji su zajedno s URS-om planirali i provodili zacrtane aktivnosti. Tijekom tog perioda surađivalo se sa 10 stranih stručnjaka/inja, a održano je i niz sastanaka sa predstavnicima Pravosudne akademije, predstavnicima županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, koordinatora/ica u tijelima državne uprave, udruga, medija i drugih dionika/ca.

Organizirano je nekoliko TV i radio intervjuja o projektnim ciljevima i aktivnostima. Izrađen je strateški plan osvještavanja javnosti i plan javne kampanje te su pripremljeni dokumenti za javnu nabavu – za izradu plakata i radio jingla. Nadalje, putem nekoliko sastanaka tijekom lipnja 2016. godine i ciljanog upitnika poslanog na adrese dionika, procijenjene su potrebe različitih skupina - budućih polaznika edukacija te su na osnovu toga izrađeni program i materijali za edukaciju. Izrađeni su priručnici namijenjeni djelatnicama URS-a, koordinatorima/icama, županijskim povjerenstvima i osobama na mjestima odlučivanja. Kao uvod u sustavnu edukaciju za uvođenje perspektive ravnopravnosti spolova u javne politike, 8. prosinca 2016. godine je savjetnica URS-a održala uvodni seminar u Državnoj školi za javnu upravu (dalje: DŠJU) za koordinate/ice u tijelima državne uprave. U suradnji s finskim stručnjacima procijenjena je i vidljivost i umreženost institucionalnih mehanizama pa je na temelju procjene stanja napravljen plan daljnjih aktivnosti. Za potrebe unapređenja suradnje s medijima održana su dva sastanka s predstavnicama medija.

U suradnji oba partnera, i uz nadzor SAFU, provedba projekta bila je vrlo pažljivo planirana. Male promjene u aktivnostima bile su usklađene s potrebama i okolnostima u ostvarivanju ishoda. U izvještajnom razdoblju SAFU su dostavljena dva kvartalna izvještaja. O provedbi svih aktivnosti raspravljano je redovito na sastancima Upravnog odbora projekta (28. srpnja i 3. studenog), a članice Jedinice za provedbu projekta (u daljnjem tekstu: JPP) svakodnevno su bile u kontaktu sa stalnom twinning savjetnicom te održavale mjesečne sastanke JPP-a. Može se zaključiti da je prvih šest mjeseci projekta proteklo bez poteškoća, uz odličnu suradnju partnera i podršku SAFU.

Provedbom projekta u okviru Prijelaznog instrumenta pomoći EU, URS je preuzeo obvezu sudjelovanja na Sektorskom pod-odboru za praćenje (dalje: SMSC) za sektor Pravda, sloboda i sigurnost u organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (dalje: MRRFEU). Održana su dva sastanka ovog *Pod-odbora* na kojemu su, u travnju i listopadu, sudjelovale predstavnice URS-a. U izvještajnom razdoblju izrađena su i dostavljena MRRFEU dva polugodišnja izvještaja o provedbi decentraliziranih projekata iz IPA – I komponente i Prijelaznog instrumenta. U

studenom je MRRFEU dostavljen Obrazac s podacima o cilju, svrsi, rezultatima, uvjetovanostima i provedbi decentraliziranog twinning projekta s datumom izvještavanja 27. listopada radi upućivanja zahtjeva za financijskim sredstvima prema EK za Prijelazni instrument pomoći.

Obveze prema SAFU temeljile su se na regulativi EK sadržanoj u *Operativnom priručniku za Jedinice za provedbu projekata*. URS je svoje obveze prema SAFU redovito izvršavao kroz sudjelovanje na sastancima operativne strukture I. komponente IPA i Prijelaznog instrumenta, na redovitim mjesečnim sastancima s projektnim voditeljima/cama te dostavom mjesečnih izvještaja o napretku na provedbi projekta.

U siječnju 2016. godine je SAFU dostavljena Izjava o jamstvu za 2015. godinu, kojom se potvrdilo da je projekt vođen na ispravan način, Godišnji plan rada JPP-a, Plan edukacija i Tablica radnog opterećenja članica JPP-a. Izvještaj o izvršenju obveza JPP-a u 2015. godini dostavljen je SAFU u veljači 2016. godine, a Polugodišnje izvršenje obveza JPP-a za 2016. godinu u kolovozu iste godine.

U skladu s godišnjim provođenjem procjene JPP-a od strane SAFU, u ožujku 2016. dostavljeno im je: Izvješće o održavanju redovitih mjesečnih sastanaka svih uključenih strana u organizaciji JPP-a, Izvješće o izvršenim pravovremenim verifikacijama plaćanja, Izvješće o provedenim terenskim provjerama i Informacija o broju zaposlenih i onih koji su napustili JPP. Budući da voditeljici programa v.d. ravnateljici nisu dostavljene daljnje preporuke, može se zaključiti da je SAFU procijenio da je kvaliteta izvršenja dužnosti članica JPP-a zadovoljavajuća.

U lipnju je članica JPP-a zadužena za upravljanje rizicima sudjelovala na sastanku osoba imenovanih za upravljanje rizicima u okviru programa IPA komponenta I i Prijelaznog instrumenta. U prosincu je izrađen Registar rizika u provedbi projekta te je savjetnica u URS-u sudjelovala na sastanku Vijeća za upravljanje rizicima u okviru Programa IPA, komponenta I. i Prijelaznog instrumenta.

Potrebno je nadodati da su savjetnica URS-a na projektu i stalna finska twinning savjetnica u ožujku pohađale edukaciju o twinning projektima u organizaciji EK u Bruxellesu, a da su članice JPP-a redovito pohađale edukacije u organizaciji SAFU.

Program Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost (PROGRESS) – „Moj glas protiv nasilja“

O provedbi projekta „Moj glas protiv nasilja“ čiji je URS bio nositelj, u razdoblju od 2013. do kraja 2015. godine, opširno smo izvijestili u prijašnjim izvješćima o radu. Podsjećamo da je ovaj projekt, ukupne vrijednosti 150.000 EUR, odobren temeljem prijave URS-a na natječaj „Podrška informacijskim i komunikacijskim aktivnostima usmjerenim na uklanjanje nasilja nad ženama“

Programa Zajednice PROGRESS. Glavni cilj projekta bio je podizanje svijesti javnosti o neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama, uključujući obiteljsko nasilje i odašiljanje poruke o nužnosti nulte tolerancije na sve oblike rodno uvjetovanog nasilja.

Na sastanku Skupine visoke razine za uvođenje načela ravnopravnosti spolova EK (dalje: HLG) u Amsterdamu u siječnju 2016. godine je predstavljen kao primjer dobre prakse, video spot „Prašina“, izrađen u svrhu medijske kampanje koja se provodila u okviru projekta. Nakon prikazivanja spota na sastanku u Amsterdamu, URS je kontaktirao predstavnik Službe za ravnopravnost spolova ciparskog Ministarstva pravosuđa te je URS, na njihovu molbu, dostavio informacije vezane uz spot i provedenu kampanju, s ciljem prenošenja iskustva u provođenju takve vrste kampanje.

U veljači 2016. Godine je URS dostavio EK konačno narativno i financijsko izvješće za Projekt JUST/2012/PROG/AG/4727/VAW „Moj glas protiv nasilja“. Na zahtjev Opće uprave za pravosuđe i potrošače EK, URS je u travnju iste godine dostavio i dodatnu financijsku dokumentaciju kao i pojašnjenje za narativni dio izvješća.

EK je u srpnju 2016. godine URS-u dostavila očitovanje na konačno narativno i financijsko izvješće, uz naznaku da se radi o kvalitetnom i održivom projektu s dobrim rezultatima te je odobrena isplata preostalog dijela iznosa doprinosa EK i to 36.157,07 EUR u Državni proračun.

Savjetnica u URS-u sudjelovala je 6. lipnja 2016. na sastanku za partnere na projektima Progress i Daphne koji su sufinancirani od EK, a u vezi s problematikom nasilja nad ženama, na temu „Learning for Meaningful Change“, te 12. rujna, na temu "Designing Effective Awareness-Raising and Education Activities", održanom u organizaciji EK u Bruxellesu.

1.5. Suradnja s međunarodnim organizacijama i izrada nacionalnih izvješća o ispunjavanju međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova

Suradnja s Ujedinjenim narodima

U lipnju 2016. godine je URS-u od strane UN Odbora za uklanjanje diskriminacije žena (CEDAW) dostavljena finalna engleska verzija Zaključnih razmatranja na *Četvrto i peto periodično izvješće Republike Hrvatske prema članku 18. UN Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminaciji žena*. U popratnom dopisu se istovremeno naglašava da smatraju važnim podsjetiti na dostavu izvješća o provedbi pojedinih preporuka u roku od dvije godine od donošenja Zaključnih razmatranja, u srpnju 2015. godine.

V.d. ravnateljice primila je u studenome 2016. godine posebnog izvjestitelja UN-a za područje prava na zdravlje, dr. Dainiusa Purasa, kojeg je upoznala s mjerama posvećenim području zdravlja žena i djevojčica koje sadrže pojedini nacionalni strateški dokumenti. Posebnog izvjestitelja također je upoznala s *Programom Vlade RH* za mandat 2016.-2020. godine u kojemu je ravnopravnost spolova istaknuta kao jedno od prioritetnih područja s posebnim naglaskom na ravnopravnost spolova na tržištu rada, u političkom i javnom životu, kao i zaštiti žrtava nasilja u obitelji.

U organizaciji Hrvatskog društva za UN i u suradnji s Diplomatskom akademijom MVEP-a v.d. ravnateljice održala je predavanje polaznicima/cama obrazovnog programa „UN Akademija“ o provedbi politike ravnopravnosti spolova u RH. Također ih je upoznala sa sustavom rada i najvažnijim aktima UN-a u području ravnopravnosti spolova. Predavanju je nazočilo oko 30 polaznika/ca – studenata/ica, zaposlenika/ca državne uprave, ali i predstavnika/ca realnog sektora, kojima su distribuirani primjerci *Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)*, *Pekinške deklaracije* i *Deklaracije o uklanjanju nasilja nad ženama UN-a*.

V. d. ravnateljice sudjelovala je u video-kampanji koju je pokrenuo Savez društava Naša djeca Hrvatske (dalje: Savez DND) s ciljem promicanja *Programa održivog razvoja UN-a do 2030.* godine, odnosno 17 globalnih ciljeva za održivi razvoj. V.d. ravnateljice je zajedno s učenicom osnovne škole „Ivan Gundulić“ iz Zagreba sudjelovala u izradi zasebnog videa posvećenog globalnom cilju broj 5 – rodnoj ravnopravnosti.

Na tematskom savjetovanju održanom u studenom pod nazivom „Gradovi i općine – prijatelji djece“ u prostorijama Skupštine Grada Zagreba v.d. ravnateljici je od strane Saveza DND uručena Zahvalnica za doprinos i sudjelovanje u ovoj kampanji.

Suradnja s Vijećem Europe

Od rujna 2014. godine v.d. ravnateljice je članica Komisije za ravnopravnost spolova Vijeća Europe (dalje: GEC) koja okuplja predstavnike/ce svih država članica. Sastanci GEC-a održavaju se dva puta godišnje, u pravilu u Strasbourgu.

V.d. ravnateljice sudjelovala je na sastanku GEC-a koji je održan u travnju 2016. godine u Strasbourgu. Na sastanku se raspravljalo o provedbi *Strategije za ravnopravnost spolova Vijeća Europe, od 2014.-2017.* U okviru rasprave o postizanju ravnoteže u zastupljenosti žena i muškaraca pri donošenju odluka u političkom i javnom sektoru članovi/ce GEC-a pozvani su da do 15. srpnja Vijeću Europe (dalje: VE) dostave ispunjeni Upitnik o implementaciji *Preporuke Rec (2003)3 Odbora ministara državama članicama o uravnoteženom sudjelovanju žena i muškaraca u političkom i javnom odlučivanju*. Također je najavljena izrada Nacrta *Preporuke o borbi protiv*

seksizma, kao i nove *Strategije za ravnopravnost spolova VE*, za razdoblje od 2018. do 2023. godine.

Savjetnica je sudjelovala na 2. sastanku GEC-a održanom u studenom 2016. godine, također u Strasbourgu. Na sastanku se, između ostalog, raspravljalo o *Izvešću o provedbi Strategije za ravnopravnost spolova VE 2014.-2017.* u 2016. godini u zemljama članicama. *Izvešće* je uključilo pregled provedenih aktivnosti i mjera prema prioritetnim strateškim ciljevima koji su se odnosili na borbu protiv rodni stereotipa i seksizma, prevenciju i borbu protiv nasilja nad ženama, zajamčen ravnopravan pristup žena pravosudnim tijelima, postizanje ravnoteže u zastupljenosti žena i muškaraca pri donošenju odluka u političkom i javnom sektoru, te uvođenje načela ravnopravnosti spolova u cjelokupnu politiku i mjere. U objedinjenom *Izvešću* se RH navodi kao primjer dobre prakse s obzirom na provedene aktivnosti vezane uz prijevod i distribuciju relevantnih preporuka VE, kao i *Strategije za ravnopravnost spolova 2014.-2017.*, *Istanbulske konvencije* i njene promidžbe, aktivnosti vezanih uz suzbijanje stereotipa, unaprjeđenje pristupa žena pravdi te uvođenje rodno osviještene politike.

Za potrebe izrade ovog *Izvešća* URS je u rujnu dostavio GEC-u ispunjeni obrazac s podacima o *Provedenim aktivnostima i mjerama za postizanje ciljeva Strategije VE za ravnopravnost spolova u Republici Hrvatskoj*, koji je izradio temeljem dostavljenih priloga nadležnih tijela državne uprave.

Savjetnica je sudjelovala 15. studenog 2016. godine u Parizu na uvodnom sastanku GEC-a vezanom za izradu nove *Preporuke VE za borbu protiv seksizma*. Pored rasprave o sadržaju *Preporuke* na sastanku je dogovoreno će se u okviru GEC-a oformiti radna skupina koja će raditi na njejoj pripremi te da će se njen prvi sastanak održati u ožujku 2017. godine.

V.d. ravnateljice sudjelovala je kao moderatorica na godišnjoj konferenciji VE, koja se u organizaciji GEC-a i Ministarstva za socijalna pitanja Republike Estonije, održala od 30. lipnja do 1. srpnja u Tallinnu. V.d. ravnateljice je moderirala panel pod nazivom „Rodno osviještena politika u međunarodnim organizacijama - najbolje prakse i utjecaj na nacionalne politike i strategije“. Cilj konferencije bila je rasprava o implementaciji *Strategije za ravnopravnost spolova VE 2014.-2017.*, postignutom napretku i njenom utjecaju te razmjena ideja o prioritetnim područjima nove *Strategije* za razdoblje nakon 2017. godine. Ključne teme konferencije bile su vezane za uvođenje rodno osviještene politike i utjecaj društvenih medija na ravnopravnost spolova.

GEC je u trećem krugu svoga nadzora nad provedbom *Preporuke Rec(2003)3 o uravnoteženoj participaciji žena i muškaraca u političkom i javnom odlučivanju* zatražio od svih zemalja članica VE, odgovore na Upitnik o provedbi ove *Preporuke* u 2016. godini. URS je dostavio GEC-u odgovore na više od 100 postavljenih pitanja vezanih uz podatke o udjelu žena u predstavničkoj vlasti, izvršnoj vlasti na državnoj i lokalnoj razini, sudbenoj vlasti i diplomaciji.

Zatraženi su i podaci o izbornom sustavu, broju kandidata i kandidatkinja na listama, izabranim zastupnicima i zastupnicama, uravnoteženosti na čelnim pozicijama parlamentarnih radnih tijela, spolnoj strukturi u predsjedništvu parlamenta i unutar vodstva parlamentarnih stranaka, uravnoteženosti u broju članova stranaka, primjeni kvota u hrvatskom zakonodavstvu i unutarnjim aktima političkih stranaka, te mnogi drugi.

Svrha prikupljanja ovih podataka izrada je komparativne analize, odnosno studije, o položaju žena u javnom i političkom životu u zemljama članicama VE koja je javno objavljena 2017. godine.

URS je dostavio mišljenje i komentare GEC-u na prijedlog *Preporuke VE 390(2016)- Politička participacija žena i zastupljenost na lokalnoj i regionalnoj razini*, usvojene u listopadu 2016. godine od strane Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti VE.

Suradnja s Europskom unijom/Europskom komisijom

Od pristupanja RH EU, ravnateljica URS-a punopravna je članica dva stalna tijela EK vezana uz ravnopravnost spolova: Skupine visoke razine za uvođenje rodno osviještene politike (High Level Group on Gender Mainstreaming) i Savjetodavnog odbora za jednake mogućnosti za žene i muškarce (Advisory Committee on Equal Opportunities for Women and Men).

Nastavno na predsjedanje Slovačke Vijećem EU, v.d. ravnateljice sudjelovala je u Bratislavi od 7. do 8. rujna 2016. godine na redovnom sastanku HLG. Jedna od glavnih točaka dnevnog reda odnosila se na temu koordinacije sadašnjeg i budućeg rada zemalja predsjedateljica Vijećem EU u području rodne jednakosti u okviru čega je predstavljena i *Deklaracija o rodnoj ravnopravnosti Trojnog predsjedništva* Vijećem EU. Predstavnicima EK izvijestili su o najvažnijim nalazima vezanim uz najnoviji napredak u području ravnopravnosti spolova u EU, kao i o budućim aktivnostima vezanim uz financiranje projekata i organizaciju tematskih seminara razmjene dobrih praksi.

Važan dio rasprave odnosio se na pitanja vezana uz praćenje provedbe ravnopravnosti spolova u *Agendi za održivi razvoj 2030*, ekonomskoj nezavisnosti muškaraca i žena i strategiji *Europa 2020*, kao i pripremama za 61. sjednicu UN Komisije za status žena posvećenu temi „Ekonomsko osnaživanje žena u mijenjajućem svijetu rada“.

EK je istaknula da će se u 2017. godini fokusirati na suzbijanje nasilja nad ženama te je u tom kontekstu pozvala zemlje članice, koje to još nisu učinile, da ratificiraju Istanbulsku konvenciju.

Malta, koja je preuzela predsjedavanje Vijećem EU od 1. siječnja 2017., organizirala je dvije konferencije – jednu na temu suzbijanja nasilja nad ženama i drugu na temu položaja LGBT osoba.

Sastanku su prisustvovala i predstavnice EIGE-a koje su predstavile izvješće pod nazivom "Siromaštvo, rod i interseksijske nejednakosti u EU". Ovo izvješće bilo je temelj za izradu Zaključaka Vijeća EU o ženama i siromaštvu koji su usvojeni u prosincu.

Uoči održavanja sastanka HLG svaka zemlja članica EU dostavlja informacije o najnovijem razvoju u provedbi politike ravnopravnosti spolova u svojoj zemlji. URS je dostavio dva polugodišnja izvješća sa podacima o najnovijem razvoju u provedbi politike ravnopravnosti spolova u RH. Izvješća svih država članica objedinjuju se u cjelovit dokument (*Recent Developments in Gender Equality in the Member States*) koji je redovita točka dnevnog reda sjednica HLG.

URS je dostavio korigirane podatke, vezane uz RH, tajništvu HLG za potrebe izrade godišnjeg *Izvješća o ravnopravnosti muškaraca i žena* EK za 2016. godinu, koje se temeljilo na šest prioriteta *Strategije za ravnopravnost između žena i muškaraca*, za razdoblje od 2010.-2015. godine. *Izvješće* sadrži pregled najvažnijih postignuća u razvoju politika i zakonodavstva u zemljama članicama EU, analizu glavnih trendova, primjere dobre prakse i komparativni statistički prikaz.

V.d. ravnateljice je sudjelovala kao članica HLG i na tematskoj konferenciji „Work-life balance in a changing society“ u Bratislavi, od 21.-22. rujna 2016. godine, u organizaciji Slovačke Republike kao predsjedavajuće Vijećem EU. Konferencija je okupila velik broj stručnjaka i znanstvenika te je u svom programu obuhvatila teme iz područja demografije, radnog zakonodavstva i socijalne politike. Rasprava je bila usmjerena na područja koja se odnose na podjelu odgovornosti između roditelja i države u skrbi za djecu, područje skrbi o starijim i nemoćnima, te izazovima u pogledu fleksibilizacije rada i potencijalnog uvođenja novih vrsta naknada i dopusta za osobe koje pružaju skrb ovisnim članovima obitelji.

„Pravni seminar o ravnopravnosti spolova i antidiskriminacijskom pravu“ u organizaciji EK i Europske mreže pravnih stručnjaka za rodnu ravnopravnost i nediskriminaciju na kojem je sudjelovala pomoćnica ravnateljice, održan je 25. studenoga u Bruxellesu. Cilj seminara bio je upoznavanje s najnovijom pravnom regulativom u području rodne ravnopravnosti i nediskriminacije.

Seminari razmjene dobrih praksi EK

Savjetnice URS-a sudjelovale su u izvještajnom razdoblju na tri seminara razmjene dobrih praksi (tzv. Program zajedničkog učenja) u organizaciji EK. U Ljubljani je u lipnju održan seminar na temu „Žene u procesima političkog odlučivanja“, a seminari „Jaz u plaćama“ i „Diseminacijski seminar“ (o iskustvima zemalja članica tijekom ranijih seminara razmjene dobrih praksi) u listopadu, odnosno

studenom u Bruxellesu. Na potonjem je projekt URS-a „Moj glas protiv nasilja“ izdvojen kao jedan od primjera dobre prakse.

Savjetodavni odbor za jednake mogućnosti za žene i muškarce

Savjetnica je sudjelovala na 47. sastanku Savjetodavnog odbora za jednake mogućnosti za žene i muškarce koji je u svibnju održan u Bruxellesu.

Predstavnici EK prezentirali su provedene aktivnosti u posljednjih šest mjeseci. Predstavili su paket zakonodavnih i ne-zakonodavnih mjera za napredak vezanih uz usklađivanje privatnog i profesionalnog života. Paket sadrži mjere kojima se regulira skrb o djeci, roditeljski i drugi dopusti, porezi, fleksibilizacija radnog vremena i ne-zakonske mjere kojima se motivira na pravedniju raspodjelu neplaćenog posla kao što je izrada vodiča za tvrtke, promocija roditeljskog dopusta, razmjene dobrih praksi i sl.

Također su izvijestili da EUROSTAT, u suradnji s nacionalnim statističkim zavodima, provodi istraživanje o nasilju nad ženama koristeći se novim metodološkim pristupom.

Zaključeno je da će do kraja 2016. godine radne skupine izraditi *Mišljenje o rodno osviještenoj politici u prihvatu i integraciji izbjeglica* i *Mišljenje o suzbijanju ženskog genitalnog sakaćenja i drugih štetnih praksi*.

Na dnevnom redu sastanka bilo je i predstavljanje izvješća „Razmjeri jaza u plaćama u EU i čimbenici koji na njega djeluju“ koje je proveo Hamburški institut za međunarodnu ekonomiju. Preporuka istraživanja je da se izdvoje sredstva za poticanje poslodavaca da naprave procjene svih radnih mjesta bez stereotipa, predrasuda, kulturoloških i povijesnih rodno uvjetovanih prepreka te na taj način vrijednost ženskog rada izjednače s muškim (primjer Njemačke).

URS je Radnoj skupini Savjetodavnog odbora o jednakim mogućnostima žena i muškaraca dostavio očitovanje na *Prijedlog mišljenja o uravnoteženosti poslovnog i privatnog života*.

Slovačka i Malta izvijestile su o aktivnostima koje planiraju provesti u području ravnopravnosti spolova, za vrijeme trajanja svog mandata predsjedavanja Vijećem EU.

Suradnja s Europskim institutom za ravnopravnost spolova

Predstavnice URS-a članice su Upravnog odbora i Stručnog foruma EIGE-a. Suradnja s EIGE je trajna i intezivna, a osim navedenog uključuje i sudjelovanje na drugim sastancima i skupovima i dostavi različitih očitovanja i informacija vezanim uz podatke o ravnopravnost spolova u RH. Na internetskoj stranici URS-a zasebna podstranica posvećena je EIGE-u. S druge strane, na internetskim

stranicama EIGE-a bilo je ukupno 549 referenci koje se odnose na politiku ravnopravnosti spolova u RH. Informacije o RH, uključujući pojedine strateške dokumente i druge akte, studije i analize, dostupne su i putem EIGE-ovog on-line Informacijskog i dokumentacijskog centra i Platforme za rodno osviještenu politiku.

Vijeće EU je 17. svibnja donijelo novu Odluku o imenovanju članova/ica i zamjenika/ca članova Upravnog odbora EIGE-a. Upravni odbor ima 18 članica/ova, od kojih je 17 predstavnika/ca zemalja članica EU te jedna predstavnica EK. Odbor se bira na razdoblje od 3 godine, na principu rotacije članica, a 2016. godine po prvi put je u članstvo Upravnog odbora izabrana predstavnica Republike Hrvatske. V.d. ravnateljice URS-a imenovana je članicom, a pomoćnica ravnateljice zamjenicom članice Upravnog odbora EIGE.

U Vilniusu je u lipnju održan 26. sastanak Upravnog odbora EIGE-a u novom sastavu, na kojem je sudjelovala pomoćnica ravnateljice. Na sastanku su izabrane predsjedavajuća Odbora, predstavnica Irske, zamjenica predsjedavajuće, predstavnica Danske, kao i troje novih članova/ica stalnog tijela Odbora.

Predstavljeni su rezultati i preporuke vanjske evaluacije dosadašnjeg rada EIGE-a, prijedlog Plana rada za razdoblje od 2017. – 2019. godine i revidirani *Strateški okvir za nasilje nad ženama za razdoblje od 2015. – 2018.*

Na 27. sastanku Upravnog odbora održanom u studenom donesene su odluke o internim procedurama u radu EIGE i financijskim pokazateljima. Predstavljena je studija o utjecaju rodne ravnopravnosti na ekonomski rast „*Economic Benefits Study*“ i informacija o izradi novog *Indeksa ravnopravnosti spolova 2017. godine*.

Upravnom odboru URS je u listopadu dostavio informacije o stanju vezanom uz nasilje nad ženama u RH, s ciljem doprinosa inicijativi Povjerenice EK za pravosuđe, potrošače i ravnopravnost spolova za 2017. godinu, u provedbi aktivnosti u području suzbijanja nasilja nad ženama. Na zahtjev EK, EIGE je izradio sliku stanja u tom području za svaku od 28 država članica, kao i opću analizu za EU. Podatke vezane uz područje nasilja nad ženama u RH, EIGE je prikupio iz različitih javno dostupnih izvora te ih je dostavio URS-u na verifikaciju.

Osim navedenog v.d. ravnateljice je u svojstvu članice Upravnog odbora sudjelovala u Bruxellesu na konferenciji visoke razine pod nazivom „*Potakni promjenu (SHIFT GEAR): Uključivanje aspekta ravnopravnosti spolova u akademske i znanstveno-istraživačke organizacije*“, na kojoj je EIGE predstavio novi priručnik za znanstvene institucije, usklađen s ciljevima EU politika, osobito s provedbom *Putokaza za Europski istraživački prostor 2015.-2020.*, *Obzora 2020* kao i *Strateškog djelovanja za ravnopravnost spolova 2016.-2019.* Ova konferencija visoke razine okupila je 170

dionika i donositelja odluka u području društveno-ekonomskih i istraživačkih politika s ciljem poticaja na raspravu o položaju žena i muškaraca u znanstveno–istraživačkim organizacijama, razmjene dobrih praksi i zauzimanja snažnog zajedničkog stava o potrebi da se unesu promjene koje vode većoj ravnopravnosti spolova u znanosti i istraživanju.

Tijekom izvještajnog razdoblja održana su dva sastanka Stručnog foruma EIGE-a, na kojima je sudjelovala savjetnica URS-a. Na 17. sastanku održanom u Vilniusu u travnju raspravljalo se o komunikacijskoj strategiji EIGE-a, o ekonomskoj koristi koju donosi ravnopravnost spolova, uključivanju perspektive ravnopravnosti spolova u politiku zdravstva i izradi novog Indeksa o ravnopravnosti spolova. Na 18. sastanku održanom u studenom predstavljena su nova istraživanja o siromaštvu iz perspektive ravnopravnosti spolova te se raspravljalo o programu rada EIGE u narednom trogodišnjem razdoblju.

Pojedine pozive za sudjelovanje na određenim tematskim konzultativnim sastancima, URS prosljeđuje drugim nadležnim tijelima državne uprave. Nastavno na navedeno predstavica Ministarstva financija sudjelovala je u studenom na konzultativnom sastanku na temu „O rodno osviještenom proračunu“, a predstavica Ministarstva unutarnjih poslova na konzultativnom sastanku na temu „Okvir za praćenje nasilja nad ženama u EU“.

Suradnja s drugim međunarodnim dionicima i regionalna suradnja

URS su, vezano uz razmatranje mogućnosti zajedničke suradnje, u siječnju 2016. godine posjetili predstavnici FARE Networka (Football Against Racism in Europe – institucionalni partneri FIFA-e i UEFA-e) Piara Powar, izvršni direktor i Ema Bukovica, savjetnica za komunikacije.

U Sarajevu su u svibnju održani Nordijski dani koje su zajednički organizirale Norveška, Švedska, Danska i Finska. U okviru ovog događanja Veleposlanstvo Finske organiziralo je panel diskusiju na temu ravnopravnosti spolova pod nazivom „Rodna ravnopravnost: regionalne i nacionalne perspektive“, na kojem je sudjelovala pomoćnica ravnateljice koja je predstavila institucionalni okvir ravnopravnosti spolova u RH kao i zajednički projekt URS-a i finskog Instituta za zdravstvo i socijalnu skrb „Podrška ravnopravnosti spolova“. Predstavica Finske i stalna savjetnica na projektu predstavila je dugu tradiciju provedbe politike ravnopravnosti spolova u toj zemlji. Na panelu su sudjelovale i direktorica Agencije za rodnu ravnopravnost BiH i predstavica Sarajevskog otvorenog centra. Predstavica Predstavništva Europske unije u BiH predstavila je novi *Akcijski plan rodne ravnopravnosti vanjskog djelovanja EU*.

U lipnju je savjetnica sudjelovala na završnoj međunarodnoj konferenciji "GenderStrat4Equality" u organizaciji Vlade Donje Austrije u St. Pöltnu. Konferencija je održana kao završna aktivnost

projekta GenderStrat4Equality, financiranog u okviru EU programa Erasmus+. U projektu su sudjelovale organizacije civilnog društva, regionalna samouprava te istraživačke i javne institucije iz četiri države članice EU (Austrija, Hrvatska, Litva i Island). Cilj projekta bio je prikupljanje dobrih praksi i izrada priručnika za trening trenera u području ravnopravnosti spolova. Konferenciji su nazočili i predstavnici/e različitih organizacija i institucija iz Austrije, Mađarske, Češke, Nizozemske, Njemačke, Portugala, Hrvatske, Litve i Italije. Savjetnica je izvijestila o edukaciji državnih službenika/ca u RH, a predstavnice Austrije i Islanda o specifičnostima treninga za lokalnu samoupravu. Posebna savjetnica za žene, mir i sigurnost pri NATO-u predstavila je uvođenje načela ravnopravnosti spolova u strukturu NATO saveza. Koordinatorica projekta predstavila je i distribuirala *Kurikulum za trening trenera za ravnopravnost spolova* na engleskom i njemačkom jeziku.

U lipnju su URS posjetili, u okviru studijskog posjeta institucijama u RH, predstavnici Akademije ravnopravnosti iz Bosne i Hercegovine - zastupnici i zastupnice kantonalnih, entitetskih i državnih parlamenata Bosne i Hercegovine. Pomoćnica ravnateljice je upoznala nazočne s radom URS-a, te institucionalnim, zakonodavnim i strateškim okvirom za postizanje ravnopravnosti spolova u RH. Sudionici/ce su iskazali veliko zanimanje za rad URS-a, a posebno ih je zanimao rad u kontekstu članstva RH u EU, uključenost URS-a u proces donošenja drugih strategija i akata, te način praćenja provedbe *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova*.

Predstavnice URS-a sudjelovale su na okruglom stolu „Edukacija i ravnopravnosti spolova“, povodom službenog posjeta predsjednice finskog parlamenta gđe Marie Lohela i u organizaciji Veleposlanstva Finske, Hrvatske udruge poslodavaca (dalje: HUP) i Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD), koji je u studenom održan u prostorijama HUP-a u Zagrebu.

1.6. Suradnja s tijelima državne uprave i drugim državnim tijelima

URS trajno surađuje s tijelima državne uprave i drugim državnim tijelima sudjelujući u radu velikog broja radnih tijela, skupina i povjerenstava, kao i dostavljanjem traženih priloga, izvješća i očitovanja na prijedloge pojedinih zakona i drugih akata.

Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja

URS je u lipnju osnovao međuresornu Radnu skupinu za praćenje provedbe *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*. Naime, sukladno Završnim odredbama *Protokola* URS je zadužen za koordinaciju i praćenje njegove provedbe kao i za izvještavanje Vlade Republike Hrvatske o provedbi *Protokola* u okviru periodičnog dvogodišnjeg izvješća o provedbi *Nacionalne*

politike za ravnopravnost spolova. Podsjećamo da je na prijedlog URS-a, Vlada Republike Hrvatske 2012. godine donijela *Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*, a 2014. godine novi *Protokol*, usklađen s tadašnjim zakonodavnim izmjenama.

U Radnu skupinu imenovani su predstavnici/e Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva zdravstva, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva branitelja i Ženske sobe - Centra za seksualna prava.

Zadaća Radne skupine je osim praćenja i izrade izvješća o provedbi *Protokola* i predlaganje URS-u njegovih nadopuna i izmjena temeljem izmjena važećih zakonskih propisa na kojima se zasniva. Do kraja izvještajnog razdoblja pojedini resori dostavili su prijedloge izmjena vezane uz usklađivanje *Protokola* sa novim *Kaznenim zakonom* (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15), *Zakonom o kaznenom postupku* (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17), *Zakonom o socijalnoj skrbi* (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16), *Obiteljskim zakonom* (Narodne novine, br. 103/15) i *Zakonom o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu* (Narodne novine 64/15). S obzirom na najavljene daljnje promjene relevantnih zakonskih propisa dogovoreno je da će se proces usklađivanja nastaviti i u 2017. godini.

Edukacija službenika koji rade na upravljanju i nadzoru u Europskim strukturnim i investicijskim fondovima

Edukacija službenika koji rade u različitim segmentima upravljanja i nadzora Europskim strukturnim i investicijskim fondovima (dalje: ESI) rezultat je provedbe obveze RH u ispunjavanju općih ex-ante uvjeta za korištenje EU fondova 2014.-2020. Ex-ante uvjeti uključuju edukaciju o antidiskriminaciji, ravnopravnosti spolova te pravima osoba s invaliditetom. Jednodnevni seminari pod nazivom „Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena *Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom* u ESI fondovima“ počeli su se održavati u prosincu 2015. u Državnoj školi za javnu upravu i punom dinamikom nastavili tijekom 2016. godine. U dijelu koji se odnosi na ravnopravnost spolova, tijekom dva školska sata, polaznici/e su se upoznavali s nacionalnim i europskim zakonodavnim okvirom, politikom ravnopravnosti spolova, integracijom rodne perspektive u različite segmente upravljanja ESI fondovima uz praktične, sektorski prilagođene primjere. Tijekom izvještajnog razdoblja educirano je oko 1000 službenika/ca, a pomoćnica ravnateljice i dvije savjetnice URS-a su u svojstvu trenerica, održale ukupno 25 predavanja u DŠJU.

S ciljem uspješnijeg uključivanja i praćenja horizontalnih tema u investicijskim prioritetima Operativnih programa, osnovana je i Mreža koordinatora/ica za borbu protiv diskriminacije u provedbi

ESI fondova u upravljačkom tijelu i provedbenim tijelima. Predstavnice URS-a uključene su u rad Mreže koordinatora za borbu protiv diskriminacije s ciljem podrške i pomoći koordinatorima i upravljačkom tijelu.

Pregled izvješća, priloga, očitovanja i mišljenja i drugih akata dostavljenih nadležnim državnim tijelima

URS je u izvještajnom razdoblju dostavio 38 različitih izvješća, očitovanja, priloga i mišljenja za potrebe pojedinih tijela državne uprave i drugih državnih tijela, kako slijedi:

Vladi RH:

- Informacija u vezi sa Zahtjevom za ratifikaciju *Konvencije VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji*;
- Izvješće o provedbi *Zakona o pravu na pristup informacijama* za 2015. godinu - Službi za odnose s javnošću Vlade RH;
- Mišljenje o Izvješću o radu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske za 2015. godinu;
- Mišljenje o Izvješću o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2015. godinu;
- Dokumente/publikacije/izdanja URS-a, radi njihova uvrštavanja u središnji katalog dokumenata – Središnjem digitalno-informacijskom Uredu Vlade RH.

Ministarstvu socijalne politike i mladih/ Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku:

- Izvješće o provedbi mjera iz *Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015., za 2015. godinu*;
- Mišljenje o konačnom nacrtu Izvješća za 2015. godinu o provedbi *Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine*;
- Izvješće o provedbi mjera iz *Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2011. do 2016., za 2015. godinu*;
- Prijedlozi mjera i prioriteta za izradu Nacrta *Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2016. do 2020. godine* ;
- Mišljenje o Nacrtu prijedloga *Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2016. do 2020.*;
- Prijedlozi mjera i prioriteta za izradu Nacrta *Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji od 2017. do 2020. godine*;

- Podaci o problematici seksualnog nasilja i aktivnostima URS-a u njegovoj prevenciji, za potrebe rada predstavnika/ce u Stručnoj radnoj skupini Pompidou grupe VE za nasilje, žene i droge za silovanja;
- Mišljenje o Nacrtu prijedloga *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova* s Konačnim prijedlogom Zakona;
- Mišljenje o stajalištu RH za EPSCO vijeće za dokumente *Europski stup socijalnih prava i Žene i siromaštvo*.

Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina:

- Očitovanje na *Nacrt godišnjeg izvješća EU Agencije za temeljna prava (EU FRA) za 2015. godinu*;
- Izvješće o provedbi mjera iz *Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine za 2015. godinu*;
- Mišljenje na *Nacrt Nacionalnog Plana za borbu protiv diskriminacije, za razdoblje od 2016. do 2021. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2016. do 2018. godine*;
- Informacije o napretku u provedbi nacionalnih strategija ili skupa političkih mjera za potporu integraciji Roma u 2015. godini.

Uredu za udruge:

- Očitovanje na *Nacrt Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva u 2015. godini*;
- *Izvješće o dodijeljenim financijskim potporama projektima organizacija civilnog društva iz Državnog proračuna u 2015. godini*;
- Očitovanje na *Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Međuresornog povjerenstva za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna*.

Ministarstvu pravosuđa:

- Mišljenje o Nacrtu prijedloga *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku*;
- Mišljenje o Nacrtu prijedloga *Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji s konačnim prijedlogom Zakona*.

Ministarstvu vanjskih i europskih poslova:

- Priprema sudjelovanja Republike Hrvatske za članstvo u Vijeću za ljudska prava Ujedinjenih naroda (HRC).

Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova EU:

- Očitovanje na nacrt dokumenta *Plava knjiga (Blue Book)* vezano uz financiranje kroz Financijski mehanizam Europskoga gospodarskog prostora i Financijski mehanizam Kraljevine Norveške za period 2014.-2021. godine.

Ministarstvu rada i mirovinskog sustava:

- Prilog za Izvješće o primjeni *Konvencije o jednakosti plaća radnika i radnica za rad jednake vrijednosti*.

Ministarstvu poljoprivrede/ Upravljačkom tijelu Programa za ruralni razvoj 2014. – 2020.:

- Mišljenje o Godišnjem izvješću o provedbi Programa za ruralni razvoj za 2016. godinu;
- Mišljenje o 3. izmjenama Programa za ruralni razvoj 2014. – 2020.

Ministarstvu uprave:

- Izvješće o primopredaji vlasti sa zatečenim stanjem prilikom primopredaje vlasti 22. siječnja 2016.

Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU):

- Podaci za ažuriranje Registra rizika Jedinice za provedbu projekata URS-a.

Uredu za unutarnju reviziju:

- Ažuriranu tablicu procesa/aktivnosti/rizika;
- Upitnik za procjenu rizičnosti poslovanja;
- Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2015.;
- Financijsko izvješće za 2015. godinu;
- Strateški plan unutarnje revizije ureda i službi Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2016.;
- Strateški plan unutarnje revizije ureda i službi Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2016.-2018.

Odboru za ravnopravnost spolova HS:

- Podaci vezani uz sudjelovanje na sastanku Odbora za prava žena i ravnopravnost spolova Europskog parlamenta na temu „Žene izbjeglice i tražiteljice azila u EU“.

Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova:

- Izvješće za 2015. godinu o provedbi mjera Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2011. do 2016. godine;

Sudjelovanje u radu stručnih tijela pri tijelima državne uprave

U izvještajnom razdoblju predstavnice URS-a aktivno su sudjelovale, kao stalne članice, u radu 25 radnih skupina, povjerenstava, odbora i drugih stručnih tijela u okviru Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Ureda za udruge, kako slijedi:

1. Radna skupina za izradu *Nacrta prijedloga Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji od 2017. do 2022. godine;*
2. Radna skupina za provedbu *mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine;*
3. Radna skupina za izradu *Nacrta Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2016. do 2020. godine;*
4. Savjet za mlade Vlade RH;
5. Međuresorna radna skupina za europske poslove;
6. Međuresorna radna skupina za sudjelovanje RH u procesu pregovaranja *Ciljeva održivog razvoja UN-a;*
7. Međuresorna radna skupina za koordinaciju provedbe *Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj, za razdoblje do 2014. do 2020. godine;*
8. Radna skupina za izradu *Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2016. do 2021. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2016. do 2018. godine;*
9. Radna skupina za izradu analize i prijedloga mjera za unaprjeđenje prava transrodnih osoba;

10. Povjerenstvo za ljudska prava;
11. Međuresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz Državnog proračuna Republike Hrvatske;
12. Radna skupina za izradu nove *Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje 2017. – 2021.*;
13. Koordinacija za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata i administratora u sustavu „e-Savjetovanja“;
14. Odbor za praćenje za *Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“*;
15. Nadzorni odbor za *Operativni program „Regionalna konkurentnost 2007.-2013.“*;
16. Odbor za praćenje *Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“*;
17. Nadzorni odbor *Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013.“*;
18. Prošireni sastav Evaluacijske upravljačke skupine za *Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013.“* u okviru Europskog socijalnog fonda;
19. Evaluacijska upravljačka skupina za *Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.* u okviru Europskog socijalnog fonda;
20. Sektorski nadzorni pododbor za praćenje provedbe decentraliziranih projekata iz *I. komponente Programa IPA u području pravde, slobode i sigurnosti*;
21. Operativna struktura *I. komponente pretpristupnog programa PHARE, IPA i Prijelaznog instrumenta*;
22. Odbor za praćenje provedbe *Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020.*
23. Odbor za praćenje provedbe *Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.*;
24. Mreža koordinatora/ica za borbu protiv diskriminacije u provedbi ESI fondova;
25. Radna skupina za praćenje provedbe *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja.*

Predstavnice URS-a sudjelovale su, također, na većem broju različitih konferencija, okruglih stolova i drugih skupova u organizaciji tijela državne uprave i, temeljem poziva, u radu pojedinih tematskih i redovnih sjednica Odbora za ravnopravnost spolova i Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora.

1.7. Zaprimanje predstavki građana/ki

Člankom 18. stavak 2. alineja 10. *ZORS-a*, URS zaprima predstavke stranaka o povredama odredbi ovog Zakona i drugih propisa i prosljeđuje ih pravobranitelju/ici za ravnopravnost spolova i drugim nadležnim tijelima.

U 2016. godini URS je zaprimio ukupno 18 predstavke, od toga 16 od strane fizičkih osoba, 1 od institucije i 1 od strane udruge. Od navedenog ukupnog broja zaprimljenih predstavki 1 je bila upućena URS-u od strane anonimne fizičke osobe.

URS je postupao vezano uz ukupno 12 predstavki, od kojih je na 8 predstavki neposredno pisanim putem odgovoreno podnositelju/ci predstavke, a 4 je predstavki proslijeđeno na daljnje postupanje pravobraniteljici za ravnopravnost spolova. Po 6 zaprimljenih predstavki nije se postupalo budući da su zaprimljene na znanje.

U izvještajnom periodu URS je temeljem proslijeđenih predstavki zaprimio povratna očitovanja od pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2 predstavke.

URS je zaprimio predstavke iz sljedećih područja: diskriminacije na radu i pri zapošljavanju (6), rodne diskriminacije u procesu razvoda braka i skrbništva nad malodobnom djecom (2), rodno diskriminirajućih zakonskih odredbi *Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji* (1), obiteljskog i ekonomskog nasilja (4), rodne diskriminacije u tiskanim medijima (1), diskriminacija vezena uz rad tržišne inspekcije (1), pritužbe na neetično i diskriminirajuće ponašanje u Uredu državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji (1), pritužba na rad tvrtke Hrvatske vode (1), te predstavka o rodnoj diskriminaciji u Pravilniku o priznanjima Hrvatskog Crvenog križa (1).

URS je u siječnju odgovorio na upit dnevnika „24sata“ o slučaju mladića koji je završio školu za primalje koja je izdala svjedodžbu u ženskom rodu na osnovu koje je Hrvatska komora primalja razmišljala treba li ili ne izdati odobrenje za samostalan rad/licencu mladiću koji je završio obrazovanje za primalju i položio stručni ispit. URS je informirao o tome da je škola koja je izdala svjedodžbu u ženskom rodu za muškarca koji je završio obrazovanje za primalju prekršila *Zakon o ravnopravnosti spolova* koji u članku 14., stavak 5., obvezuje sve obrazovne ustanove, kao i sve druge, da moraju u sadržajima svjedodžbi, certifikata, licencija i diploma koristiti jezične standarde sukladno ovom Zakonu, navodeći strukovne kvalifikacije, zvanja i zanimanja u ženskom, odnosno muškom rodu, ovisno o spolu primatelja/primateljice dokumenta. U Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja ovo zanimanje svrstano je u skupinu pod nazivom “stručnjaci/stručnjakinje za zdravstvenu njegu i primaljstvo” što sadrži podlogu za navođenje ovog zanimanja u muškom rodu.

URS je i na zahtjev Hrvatske komore primalja dostavio mišljenje i predložio da usklade svoj Pravilnik o izdavanju odobrenja (licence) za samostalno obavljanje primaljske djelatnosti. Njihov važeći Pravilnik bio je usklađen sa *Zakonom o primaljstvu* kojim se regulira rad primalja, no ne odnosi se na mušku inačicu istog zanimanja. Zaključivši da se time krše prava muškaraca koji završavaju srednju školu za primalje kao i prvostupnicima u ovom zanimanju, URS je Komori primalja dostavio mišljenje kojim podržava namjeru Komore da mijenja Pravilnik i uskladi ga sa ZORS-om. URS je predložio i promjenu naziva Hrvatske komore primalja u Hrvatska komora primaljstva, a Registar članica u Registar članstva. O tome je URS izvijestio i medije.

2. ADMINISTRATIVNO I FINACIJSKO POSLOVANJE UREDA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Pravilnikom o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta za 2016. godinu predviđeno je da URS ima 9 zaposlenih. Na početku godine bilo je zaposleno 7 osoba. URS nije iskazao potraživanja za zapošljavanjem novih djelatnika/ca u 2016. godini, kao ni za zapošljavanja u 2017. godini. U travnju je stupila na snagu nova *Uredba o Uredu za ravnopravnost spolova*. Broj zaposlenih ostao je isti, ali je došlo do promjena u sistematizaciji radnih mjesta. Temeljem nove Uredbe zaposlena je nova savjetnica premještajem iz Vlade Republike Hrvatske. Stručna suradnica u URS-u počela je koristiti rodiljni dopust u travnju 2016., a u svojstvu zamjene odsutne službenice zbog korištenja rodiljnog dopusta, temeljem provedenog oglasa, polovicom srpnja 2016. godine je zaposlena jedna djelatnica na određeno vrijeme.

Djelatnice URS-a pohađale su različite programe dodatnog obrazovanja i usavršavanja u organizaciji SAFU: u sklopu Programa otvorenih vrata, na temu Financijsko upravljanje EU projektima; Revizija, revizijska izvješća i preporuke; Provjere odvijanja projekta "na licu mjesta"; Evaluacija i zatvaranje programa; Uvod u Zakon o javnoj nabavi; Postupanje s nepravilnostima u Prijelaznom instrumentu i IPA program; Provedba twinning i twinning light projekata te edukaciju o funkcionalnostima IT/sustava baze podataka u dijelu usklađivanja zakonodavstva i povrede prava EU u sklopu projekta IPA 2012 "Jačanje kapaciteta MVEP-a za djelotvornu uspostavu i funkcioniranje IT sustava/baze podataka", u organizaciji MVEP.

Savjetnica je imenovana kontakt osobom ovlaštenom za suradnju sa Središnjim državnim uredom za središnju javnu nabavu.

Na internetskoj stranici URS-a objavljen je pregled sklopljenih ugovora o javnoj nabavi i njihovog izvršenja, sukladno zakonskim obvezama. U travnju je Službi za nabavu Ureda za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade RH (dalje: UZOP) dostavljen Plan nabave URS-a u 2016. godini.

Izrađen je Plan klasifikacijskih oznaka i brojčanih oznaka stvaratelja i primatelja pismena URS-a za 2017. godinu koji je dostavljen u UZOP.

URS je tijekom izvještajnog razdoblja ispunjavao i svoje obveze prema Ministarstvu financija posredstvom UZOP-a kako slijedi:

Vezano za financijsko poslovanje URS-a, potpisana je Izjava o fiskalnoj odgovornosti i popunjen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku godinu 2015., kao i podaci za planiranje projekata koji se financiraju iz EU sredstava. U ožujku je dostavljeno Obrazloženje financijskog plana URS-a za razdoblje 2016.-2018. U listopadu je UZOP-u dostavljen plan ušteda i prijedlozi za rebalans i prijedlog novog proračuna URS-a za 2017., 2018., i 2019. godinu.

Strateški plan URS-a, kao stručne službe Vlade Republike Hrvatske uvršten je u Strateški plan razdjela 020 - Vlada Republike Hrvatske. U ožujku je za Ministarstvo financija dostavljena u UZOP revizija dijela Strateškog plana razdjela 020 Vlada Republike Hrvatske za razdoblje 2016-2018., sukladno prioritetima nove Vlade Republike Hrvatske. U travnju je URS-u dostavljena Odluka predstojnika Ureda predsjednika Vlade o prijenosu ovlasti i odgovornosti za provedbu strateškog plana i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u Financijskom planu razdjela 020 Vlada Republike Hrvatske za 2016. godinu kojim se potvrđuje da su pomoćnica ravnateljice i savjetnica zadužene za načine ostvarenja provedbe strateškog plana URS-a za 2016. godinu. URS-ova uloga u Strateškom planu Vlade odnosi se na posebni cilj 1.7. „Uklanjanje spolne diskriminacije i stvaranje uvjeta za stvarnu ravnopravnost muškaraca i žena u društvu“. URS je za razdoblje 2014.-2016. definirao dva ključna načina za ostvarenja ovog posebnog cilja: a) Osvještavanje javnosti o još uvijek prisutnim stereotipima, oblicima diskriminacije i zakonskim mehanizmima zaštite i b) Podizanje znanja i stručnosti mehanizama za ravnopravnost spolova u primjeni antidiskriminacijskog zakonodavstva.

Godišnji Izvještaj o provedbi načina ostvarenja strateškog plana za 2015. dostavljen je UZOP-u u ožujku, a Izvještaj o izvršenju strategije za prvih šest mjeseci 2016. godine dostavljen je u srpnju. Prijedlog novog Strateškog plana za razdoblje 2017.-2019. u dijelu koji se odnosi na URS dostavljen je UZOP-u u prosincu.

Tablica 1. Rashodi URS-a u 2016. godini

Aktivnost	Opis	Planirano	Ostvareno	Ostvareno u %
A532 004	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	1.307.940,00	1.282.507,51	98,05
A532 009	PROVEDBA ZAKONA O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA I NACIONALNE POLITIKE	165.250,00	75.303,44	45,57
A 532 013	PROVEDBA DRUGIH NACIONALNIH POLITIKA I STRATEGIJA	4.750,00	2.000,00	42,10
A 532 017	JACANJE KAPACITETA ZA USPOSTAVLJANJE RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA - TRANSITION FACILITY INSTRUMENT EU POMOĆI*	3.713.200,00 (17.000,00=izvor 11 185.000,00=izvor 12 3.511.200,00=izvor 52)	3.583.340,69 (11.329,40=izvor 11 178.650,69=izvor 12 3.393.360,60=izvor 52)	96,50
K 532 005	INFORMATIZACIJA UREDA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	22.000,00	7.305,58	33,20
SVEUKUPNO		5.213.140,00	4.950.457,22	94,96

Za rad URS-a je 2016. godine planirano 5.213,140,00 kuna, a utrošeno je 4.950.457,22 kuna ili 94,96% sredstava.

U 2016. godini započela je provedba twinning projekta „Podrška ravnopravnosti spolova” koji je financiran iz Prijelaznog instrumenta pomoći EU pa je ukupni proračun URS-a za 2016. godinu bio veći u odnosu na 2015. godinu te je iznosio 5.213.140,00 kuna. Za potrebe provedbe projekta planiran je u 2016. godini ukupni iznos od 3.713.200,00 kuna, od čega 3.511.200,00 kuna iz EU fondova (izvor 52), 185.000,00 kuna nacionalnog učešća (izvor 12), te za ostale troškove u okviru

projekta 17.000,00 kuna (izvor 11). Ukupno je za projekt, na aktivnosti A 532 017 utrošeno 3.583.340,69 kuna ili 96,50% sredstava.

Iz izvora 11 (Državni proračun) za administraciju i upravljanje, provedbu *ZORS-a* i *Nacionalne politike*, provedbu drugih nacionalnih politika i strategija te informatizaciju za 2016. godinu planirani proračun je iznosio 1.516.940,00 kuna, od čega je utrošeno 1.378.445,93 kuna, odnosno 90,87% sredstava. U odnosu na 2015. godinu, u 2016. godini se iznos planiranih sredstava iz Državnog proračuna RH (izvor 11), povećao za 3,68% odnosno 55.930,00 kuna.

Na www.ravnopravnost.gov.hr objavljene su informacije sukladno *Zakonu o pravu na pristup informacijama*: financijski dokumenti, javna nabava, strategije, planovi i izvješća te informacije o zapošljavanju. Na web stranici URS-a dostupni su i svi kontakt podaci Ureda.

ZAKLJUČAK

Izvješće o radu URS-a u 2016. godini sadrži sažeti pregled provedenih aktivnosti temeljem propisanog djelokruga sukladno članku 18. *ZORS-a*, uz informaciju o administrativnom i financijskom poslovanju.

U izvještajnom razdoblju prioriteta rada odnosili su se na promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova, suradnji s drugim tijelima državne uprave, pripremanja za izradu nove *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova*, provedbu twinning projekta „Podrška ravnopravnosti spolova“ i ispunjavanju međunarodnih obveza temeljem sudjelovanja u radnim tijelima Europske unije, Vijeća Europe i Europskog instituta za ravnopravnost spolova.

Proveden je veliki broj različitih aktivnosti na području osvještavanja javnosti i podizanja razine znanja i svijesti o rodnoj ravnopravnosti, od kojih je potrebno istaknuti sudjelovanje i uvodna izlaganja v.d. ravnateljice na brojnim konferencijama, seminarima, tribinama i okruglim stolovima, često u suradnji s organizacijama civilnog društva. U okviru izdavačke djelatnosti tiskane su 4 nove publikacije u ukupnoj nakladi od 2.300 primjeraka, a ukupno je distribuirano 3.362 primjeraka izdanja URS-a.

Predstavnice URS-a sudjelovale su u radu 25 stručnih tijela/radne skupine pri tijelima državne uprave uključujući sudjelovanje u nadzornim odborima i odborima za praćenje operativnih programa Europskog socijalnog fonda. URS je tijekom godine nastavio s održavanjem seminara za državne službenike/ce koji sudjeluju u upravljanju ESI fondovima, čime RH ispunjava obveze temeljem općih ex-ante uvjeta za korištenje EU fondova za razdoblje 2014.-2020. Izrađeno je i 38 različitih izvješća, očitovanja, priloga i mišljenja za potrebe pojedinih tijela državne uprave i drugih državnih tijela.

Radna skupina za izradu nove *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje 2017.-2020.* nastavila je s radom te je temeljem dostavljenih priloga pojedinih resora izrađen i radni nacrt ovog dokumenta. Radna skupina je u izvještajnom razdoblju nekoliko puta rekonstruirana uslijed održanih izvanrednih parlamentarnih izbora. URS je također inicirao i osnovao Radnu

skupinu za izradu ažuriranog *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* iz razloga njegova usklađivanja s recentnim zakonskim izmjenama.

Uspješno je započeta provedba twinning projekta „Podrška ravnopravnosti spolova“ u suradnji s Nacionalnim institutom za zdravstvo i socijalnu skrb Republike Finske i Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije.

Predstavnice URS-a redovito su sudjelovale u radu Komisije za ravnopravnost spolova Vijeća Europe, Skupini visoke razine za uvođenje rodno osviještene politike i Savjetodavnom odboru za ravnopravnost muškaraca i žena Europske komisije kao i u Upravnom odboru i Stručnom forumu Europskog instituta za ravnopravnost spolova. U tu svrhu izrađeno je nekoliko izvješća i dostavljen veći broj različitih drugih očitovanja i mišljenja.

Iz *Izvješća* je razvidno da je u provedbi aktivnosti ostvarena brojna suradnja kako s međunarodnim organizacijama, tako i sa tijelima državne uprave, županijskim povjerenstvima za ravnopravnost spolova, nevladinim udrugama, akademskom zajednicom, kao i mnogim drugim dionicima.

U 2016. godini nije bilo promjena u broju zaposlenih osoba (ukupno 7). Uredno se financijski poslovalo, a proračun URS-a se povećao zbog provedbe EU projekta „Podrška ravnopravnosti spolova” koji je financiran iz Prijelaznog instrumenta pomoći EU pa je ukupni proračun Ureda za 2016. godinu bio veći u odnosu na 2015. godinu te je iznosio 5.213.140,00 kuna. Bez ovih sredstava planirani proračun URS-a iz izvora 11 Državnog proračuna iznosio je 1.516.940,00 kuna, od čega je utrošeno 1.378,445,93 kune odnosno 90,87% sredstava.

U 2016. godini se iznos planiranih sredstava iz Državnog proračuna RH u odnosu na 2015. godinu, povećao za 3,68%, odnosno 55.930,00 kuna.

O svojim aktivnostima URS redovito informira javnost putem svoje internetske stranice.

Kratice

CEDAW - UN Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena

DŠJU – Državna škola za javnu upravu

EIGE – Europski institut za ravnopravnost spolova

EK – Europska komisija

ESI - Europski strukturni i investicijski fondovi

GEC- Komisija za ravnopravnost spolova Vijeća Europe

HLG - Skupina visoke razine za rodno osviještenu politiku Europske komisije - High Level Group on Gender Mainstreaming

HOO - Hrvatski olimpijski odbor

HUP – Hrvatska udruga poslodavaca

IPA - Instrument pretprijetne pomoći

JPP - Jedinice za provedbu projekata

MRRFEU– Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

MVEP – Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

NACIONALNA POLITIKA - Nacionalna politika za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2010. do 2015.

PROGRESS - Program Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost

RH – Republika Hrvatska

SAFU – Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije

SAVEZ DND - Savez društava Naša djeca Hrvatske

SMSC - Sektorski pod-odbor za praćenje za sektor Pravda, sloboda i sigurnost

ULJPPNM – Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

UN – Ujedinjeni narodi

URS – Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske

UZOP – Ured za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske

VE – Vijeće Europe

ZORS – Zakon o ravnopravnosti spolova